

- ۲- مفهوم «فلسفه» با «.....» و «.....» گره خورده است. عقل و عقلانیت
- ۳- معمولاً از فیلسوفان به عنوان مدافعان یاد می کنند. عقل
- ۴- آنان (فیلسوفان) وجه تمایز انسان از حیوان را می دانند و معتقدند که منظور ارسطو از ناطق ، وقتی که انسان را به « حیوان ناطق » می نامد، همان «.....» است. عقل - عاقل
- ۵- تاریخ فلسفه با تاریخ نیز پیوندی ناگسستنی دارد و تحولات معنا و محدوده بر تحولات فلسفه تاثیر گذاشته است. عقل - عقل
- ۶- انسان به کمک این ابزار (عقل) استدلال می کند و به دست می یابد. دانش ها- حقایق
- ۷- از نظر فیلسوفان ، این ابزار (عقل) که یک توانمندی فوق العاده است ، در ابتدای کودکی به صورت یک وجود دارد. استعداد
- ۸- از نظر فیلسوفان ، این ابزار (عقل) که یک توانمندی فوق العاده است ، در ابتدای کودکی به صورت یک استعداد وجود دارد. که باید با به شکوفایی و فعلیت برسد. تربیت- تمرین
- ۹- اگر «تربیت عقلانی» به خوبی صورت نگیرد، عقل به لازم نمی رسد و نمی تواند به خوبی حق را از باطل و درست را از نادرست تشخیص دهد. توانایی های
- ۱۰- اما همه (انسانها) می توانند با به درجات خوبی از عقلانیت دست یابند. تربیت- تمرین
- ۱۱- از آنجا که فلسفه با استدلال های سروکار دارد، استفاده عقل در این دانش از سایر دانش ها بیشتر است و معمولاً فلسفه را با عقل و همراه می دانند. عقلی- استدلال عقلی
- کاربرد دیگر عقل در فلسفه برای موجوداتی است که از ماده و جسم و در قید نیستند. مجردند- زمان و مکان
- ۱۲- این موجودات (مجرد) در افعال خود به ابزار نیاز ندارند. مادی
- ۱۳- در موردی، از خدا نیز به عنوان «.....» یاد شده است. عقل کل
- ۱۴- بسیاری از فلاسفه معتقدند که علاوه بر عالم طبیعت ، عوالم دیگری هم وجود دارد که با نمی توان آنها را درک کرد. یکی از این عوالم «عالم.....» است. حواس ظاهری- عقل
- ۱۵- فیلسوفان الهی می گویند بسیاری از فرشتگان که در کتاب های آسمانی ، از جمله قرآن کریم، از آنها یاد شده ، همین موجودات یعنی موجودات مجرد از ماده و جسم اند که در عالم به سر می برند. عقلانی- عقل
- ۱۶- آنان (فیلسوفان الهی) معتقدند که علم این قبیل موجودات (فرشتگان) از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست، بلکه این موجودات (فرشتگان) حقایق اشیاء را «.....» می کنند و به مفاهیم و استدلال نیازی ندارند. شهود- مفهومی
- ۱۷- این فیلسوفان (فیلسوفان الهی) معتقدند که روح هر انسانی نیز استعداد رسیدن به چنین مرتبه ای از وجود را دارد و روح او می تواند در مرتبه عالم قرار بگیرد و حقایق را از طریق به دست آورد. عقل- شهود
- ۱۸- (فیلسوفان الهی معتقدند) او (انسان) می تواند با به مرتبه ای برسد که کاملاً از ماده و جسم مجرد شود و در عین استفاده از قوه استدلال، همچون بسیاری از حقایق را نیز شهود نماید. تهذیب نفس- فرشتگان
- ۱۹- (فیلسوفان الهی معتقدند) او (انسان) می تواند با تهذیب نفس به مرتبه ای برسد که کاملاً از مجرد شود و در عین استفاده از قوه استدلال، همچون فرشتگان بسیاری از حقایق را نیز نماید. ماده و جسم- شهود
- ۲۰- هراکلیتوس که از فیلسوفان پیش از سقراط است، از حقیقتی به نام «.....» سخن می گوید که هم به معنای یک وجود و متعالی است و هم به معنای نطق و سخن و لوگوس- کلمه
- ۲۱- هراکلیتوس که از فیلسوفان پیش از سقراط است، از حقیقتی به نام «لوگوس» سخن می گوید که هم به معنای یک وجود و است و هم به معنای سخن و کلمه وجود متعالی - نطق
- ۲۲- از نظر او (هراکلیتوس) «کلمه» و «سخن» ظهور و برتر تو و برتر می باشد. عقل متعالی
- ۲۳- همان طور که سخن و کلمه بیانگر افکار و اندیشه های انسان است و آنچه را که انسان در ذهن دارد، با کلام ظاهر می کند و به دیگران می رساند و نیز ظهور آن وجود و آن حقیقت متعالی و برتر است. جهان- اشیاء
- ۲۴- همان طور که سخن و کلمه بیانگر افکار و اندیشه های انسان است و آنچه را که انسان در ذهن دارد، با کلام ظاهر می کند و به دیگران می رساند جهان و اشیاء نیز ظهور آن وجود و آن است. حقیقت متعالی و برتر

- ۲۵- ارسطو به عقل به عنوان قوه.....انسان ، توجه ویژه ای داشت. استدلال
- ۲۶- ارسطو ، به عقل به عنوان قوه استدلال انسان، توجه ویژه ای کرد وتوضیح داد که قوه عقل براساس کاری که انجام می دهد، به عقل.....وعقل.....تقسیم می شود. نظری- عملی
- ۲۷- ارسطو ، به عقل به عنوانانسان، توجه ویژه ای کرد وتوضیح داد که قوه عقل براساس کاری که انجام می دهد، به عقل.....وعقل.....تقسیم می شود. قوه استدلال- کاری
- ۲۸- عقل، از آن جهت که درباره اشیاء وموجودات وچگونگی آنها بحث می کند، مانند بحث درباره خدا، کهکشانش عقلنامیده می شود. ودانشی که از این جهت به دست می آید،.....نام دارد. نظری- علم نظری
- ۲۹- عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان وبایدها ونبایدهای او، مانند بایدباید بگوید، باید قانون را رعایت کند ونباید دروغ بگوید ، بحث می کند، عقل.....نامیده می شودودانشی که از این جهت به دست می آید.....نام دارد. عملی- علم عملی
- ۳۰- او(ارسطو) انواع استدلال ها را دربخشآثارخود تدوین کرد، استدلال تجربی را از استدلال.....جدا نمود وکاربرد هرکدام را روشن ساخت. منطقی- عقلی محض
- ۳۱- او(ارسطو) انواع استدلال ها را دربخش منطق آثارخود تدوین کرد، استدلال را از استدلال.....جدا نمود وکاربرد هرکدام را روشن ساخت. تجربی - عقلی محض
- ۳۲- ارسطو انسان را «حیوان ناطق» نامید وتوضیح داد که «.....» ویژگی ذاتی انسان است وهمین ویژگی او را از سایرمتمایز می کند. نطق- حیوان ها
- ۳۳- ارسطو انسان را «.....» نامید وتوضیح داد که «نطق» ویژگی انسان است وهمین ویژگی او را از سایر حیوان ها متمایز می کند. حیوان ناطق - ذاتی
- ۳۴- مقصود وی(اسطو) ازنطق، همان قوهانسان بود. ارسطو عقل راانسان می دانست. تعقل و تفکر- ذاتی
- ۳۵- عقل در دوره جدید اروپا ، یعنی از رنسانس تاکنون، تحولات وتطوراتی را از سر گذرانده که به طور عمده مربوط به حدود.....آن است. حدود
- ۳۶- عقل در دوره جدید اروپا ، یعنی ازتاکنون، تحولات وتطوراتی را از سر گذرانده که به طور عمده مربوط به حدود.....آن است. توانایی های رنسانس
- ۳۷- درابتدای رنسانس که تحولات اجتماعی وفکری معمولاً درتقابل باحاکمیت کلیسا رقم می خورد،جایگاه ممتازی پیدا کرد ویگانه معیار ومرجع درستی ونادرستی افکارو.....تلقی شد. عقل- عقاید
- ۳۸- در دوره اول حاکمیت مسیحیت دراروپا ۰حدود قرن سوم تا(نهم)بزرگان کلیسا دخالت وچون وچرا کردن عقل را عاملمی دانستند. تضعیف ایمان
- ۳۹- برخی ازبزرگان کلیسا عقل را امری.....می پنداشتند ودربرابرعقلی می ایستادند. شیطانی- استدلال های
- ۴۰- در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا بزرگان کلیسا عقل را امریمی پنداشتند. شیطانی
- ۴۱- بزرگان کلیسا می گفتند ایمان قوی از آن کسی است که چون وچراهایبایستد ودر.....خود استوار بماند. عقل- ایمان
- ۴۲- در دوره دوم حاکمیت کلیسا ، فیلسوفان وحکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب هایو.....وسایر فیلسوفان مسلمان که به زبان های اروپایی ترجمه شده بود،به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند. ابن سینا- ابن رشد
- ۴۳- دراین دوره(دوره رنسانس)جای دین را گرفت. و دین مسیحیت را به گوشه ای از زندگی اروپاییان برد ودر.....قرار داد عقل- حاشیه
- ۴۴- درهمان ابتدای دروه رنسانس، اختلافی میان فلاسفه درباره محدودی کارآمدی عقل آغاز شد وبه تدریج رشد کرد.این اختلاف تاآنجا پیش رفت که فیلسوفان اروپا به دودسته «.....» و«.....» تقسیم شدند. عقل گرا- تجربه گرا
- ۴۵- درهمان ابتدای دروه رنسانس، اختلافی میان فلاسفه درباره محدودی کارآمدی عقل آغاز شد وبه تدریج رشد کرد.این اختلاف تاآنجا پیش رفت که فیلسوفان اروپا به دودسته «عقل گرا» و«تجربه گرا» تقسیم شدند. کارآمدی عقل
- ۴۶- «فرانسویس بیکن» که روشرا بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست، ازفیلسوفان خواست که ازبت هایی که فلاسفه قدیم برای ماساخته اند، دست بردارندوبیش ازگذشته بر.....تکیه کنند. تجربی- تجربه

- ۴۷- دیوید هیوم ، فیلسوف قرن هجدهم انگلستان ،راتنها را رسیدن انسان به دانش و معرفت دانست و کاملاً از.....جداشد . تجربه- عقل گرایان
- ۴۸- دیوید هیوم ، فیلسوف قرن هجدهم انگلستان، تجربه راتنها را رسیدن انسان بهو.....دانست و کاملاً از عقل گرایان جداشد. دانش و معرفت
- ۴۹- دکارت که با ریاضیات به خوبی آشنا بود، به همه توانایی های عقل، مانند.....عقلی، استدلالونیز تجربه توجه داشت. بدیهیات- عقلی محض
- ۵۰- او (دکارت) معتقد بود که عقل می تواند وجود.....و.....و غیر مادی انسان و اختیار او را اثبات کند. خدا- نفس مجرد
- ۵۱- او (دکارت) معتقد بود که عقل می تواند وجود خدا و نفس مجرد و غیرو.....و.....او را اثبات کند. مادی- اختیار
- ۵۲- البته او (دکارت) دیگر به عالم عقل به عنوان یک عالمو.....در جهان، عقیده ای نداشت و عقل را صرفاً همان دستگاه تفکر و استدلال به حساب می آورد که می تواند ابزار شناخت انسان قرار بگیرد. برتر- متعالی
- ۵۳- اگوست کنت ، فیلسوف تجربه گرایی قرن نوزدهم، به طور کلی عقل.....و کار عقل در تاسیسرا کاملاً ذهنی خواند. فلسفی- فلسفه
- ۵۴- اگوست کنت ، فیلسوف تجربه گرایی قرن نوزدهم، به طور کلی عقل فلسفی و کار عقل در تاسیس فلسفه را کاملاًخواند. ذهنی
- ۵۵- (اگوست کنت) گفت که نگاه فیلسوفان به جهان هستی ، ناظر بر.....نبوده بلکه ساختهآنان و حاصل تاملات ذهنی آنان بوده است. واقعیت- ذهن
- ۵۶- (اگوست کنت) گفت که نگاه فیلسوفان به جهان هستی ، ناظر بر واقعیت نبوده بلکه ساختهآنان و حاصل تاملات آنان بوده است. ذهن- ذهنی
- ۵۷- از نظر او (اگوست کنت) عقل صرفاً آنگاه که با روشو.....وارد عمل می شود، به واقعیت دست می یابد و به «علم» می رسد. تجربی- حسی
- ۵۸- از نظر او (اگوست کنت) عقل صرفاً آنگاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل می شود، بهدست می یابد و به «.....» می رسد. واقعیت- علم
- ۵۹- از نظر کنت عقل فقط از طریق علم.....می تواند به شناخت واقعیت نائل شود. تجربی
- ۶۰- از نظر کنت عقل فقط از طریق علم تجربی می تواند به شناختنائل شود. واقعیت
- ۶۱- امروزه عقل در اروپا، به عقلتقلیل پیدا کرد و رد و اثبات منطقی و عقلی به حوزهمحدود شده است. تجربی- ریاضیات.

درستی یا نادرستی عبارات های زیر را مشخص کنید

- ۶۲- مفهوم دین ما را به یاد شهود می اندازد. غلط
- ۶۳- مفهوم عرفان عقلانیت را تداعی می کند. غلط
- ۶۴- معمولاً از فیلسوفان ، به عنوان مهم ترین مدافعان عقل یاد می کنند. صحیح
- ۶۵- فیلسوفان وجه تمایز انسان از حیوان را عقل نمی دانند و معتقدند که منظور ارسطو از ناطق همان، عقل نیست. غلط
- ۶۶- تاریخ فلسفه با تاریخ عقل پیوندی ناگسستنی دارد و تحولات معنا و محدوده عقل، با تحولات فلسفه گره خورده است. صحیح
- ۶۷- عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال ، همان کاربرد رایج بین مردم هست. صحیح
- ۶۸- انسان به کمک ابزار عقل استدلال می کند و به دانش ها و حقایق دست می یابد. صحیح
- ۶۹- انسان با عقل خود استدلال می کند و می تواند دریابد که چه چیزهایی هست و چه چیزهایی نیست. صحیح
- ۷۰- انسان نمی تواند با ابزار عقل بداند کدام دین و مکتب سعادت بخش و کدام دین و مکتب گمراه کننده می باشد. غلط
- ۷۱- از نظر فیلسوفان، عقل یک توانمندی فوق العاده است. در ابتدای کودکی به صورت یک استعداد وجود دارد که با ید تربیت و تمرین به شکوفایی و فعلیت برسد صحیح
- ۷۲- حتی اگر «تربیت عقلانی» به خوبی صورت نگیرد، عقل به توانایی های لازم می رسد و نمی تواند به خوبی حق را از باطل و درست را از نادرست تشخیص دهد. غلط
- ۷۳- همه انسانها نمی توانند با تربیت و تمرین به درجات خوبی از عقلانیت دست یابند چون توانایی افراد در تعقل و استدلال متفاوت است. غلط

- ۷۴- اگر انسان بخواهد سخن درست و حق را از سخن نادرست و باطل تشخیص دهد در مرتبه اول باید عقل خود را تقویت کند. صحیح
- ۷۵- از آنجا که فلسفه با استدلال های تجربی سر و کار دارد ، استفاده از عقل در این دانش از سایر دانش ها بیشتر نیست . غلط
- ۷۶- کاربرد عقل به عنوان یک موجود متعالی و برتر از ماده در فلسفه برای موجوداتی است که از ماده و جسم مجردند و در قید زمان و مکان نیستند. صحیح
- ۷۷- موجودات مجرد در افعال خود به ابزار مادی هم نیاز دارند. غلط
- ۷۸- در مواردی از خدا به عنوان «عقل کل» یاد شده است. صحیح
- ۷۹- بسیاری از فلاسفه معتقدند که علاوه بر عالم طبیعت، عوالم دیگری وجود دارند و با حواس ظاهر می توان آنها را درک کرد. غلط
- ۸۰- بسیاری از فلاسفه اعتقاد دارند که علاوه بر عالم طبیعت ، عوالم دیگری وجود دارند که با حواس ظاهری قابل درک نیستند یکی از این عوالم «عالم عقل» می باشد. صحیح
- ۸۱- فیلسوفان الهی می گویند بسیاری از فرشتگان که در کتاب های آسمانی ، از جمله قرآن کریم، از آنها یاد شده ، همین موجودات عقلانی ؛ یعنی موجودات مجرد از ماده و جسم اند. صحیح
- ۸۲- فیلسوفان معتقدند که علم موجودات مجرد از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست بلکه عقول (فرشتگان) حقایق اشیاء را «شهود» می کنند و به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند. صحیح
- ۸۳- فیلسوفان الهی معتقدند که روح انسان حتی با تهذیب نفس هم نمی تواند به مرتبه ای برسد که کاملاً از ماده و جسم مجرد شود. غلط
- ۸۴- هراکلیتوس از حقیقتی به نام «لوگوس» سخن می گوید که هم به معنای یک وجود و حقیقت متعالی است مهم به معنای نطق و سخن و کلمه صحیح
- ۸۵- هراکلیتوس که از حقیقتی به نام لوگوس سخن گفته به هر دوی کاربرد عقل توجه نداشته است. غلط
- ۸۶- از نظر هراکلیتوس «کلمه» و «سخن» ظهور و پرتو عقل متعالی و برتر نیست. غلط
- ۸۷- جهان و اشیا ظهور آن وجود و آن حقیقت برتر (عقل) هستند. صحیح
- ۸۸- ارسطو به عقل به عنوان قوه استدلال انسان، توجه ویژه ای نکرد. غلط
- ۸۹- ارسطو توضیح داد که قوه عقل بر اساس کاری که انجام می دهد ، به عقل نظری و عقل عملی تقسیم می شود. صحیح
- ۹۰- ارسطو می گوید که دانش بشری بر اساس عقل نظری و عملی بر دو قسم علم نظری و عملی تقسیم می شود. صحیح
- ۹۱- عقل از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آنها بحث می کند «عقل عملی» نام دارد. غلط
- ۹۲- عقل اگر درباره خدا، کیهانشان و درجه حرارت آب، بحث کند عقل عملی نام دارد. غلط
- ۹۳- عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و بایددها و نبایدهای او، بحث می کند ، عقل نظری نامیده می شود. غلط
- ۹۴- عقل اگر درباره این رفتارهای انسان ، مانند: باید راست بگوید، باید قانون را رعایت کند و نباید دروغ بگوید و نباید ظالم باشد، بحث کند ، عقل عملی نامیده می شود. صحیح
- ۹۵- ارسطو انواع استدلال ها را در بخش فلسفه خود تدوین کرد و استدلال تجربی را از استدلال عقلی محض جدا نمود. غلط
- ۹۶- افلاطون انسان را « حیوان ناطق» نامید و توضیح داد که «نطق» ویژگی ذاتی انسان است. غلط
- ۹۷- مقصود ارسطو از نطق، همان قوه تعقل و تفکر انسان بود. صحیح
- ۹۸- افلاطون عقل را ذاتی انسان می دانست بدین ترتیب او تصویر روشن تری از عقل عرضه کرد. غلط
- ۹۹- ارسطو عقل را ذاتی انسان می دانست و بدین ترتیب تصویر روشن تری از عقل عرضه کرد. صحیح
- ۱۰۰- عقل در دوره رنسانس تحولات و تطوراتی را از سر گذرانده که به طور عمده مربوط به حدود توانایی های آن است. صحیح
- ۱۰۱- در ابتدای رنسانس عقل جایگاه ممتازی پیدا نکرد و یگانه معیار و مرجع درستی و نادرستی افکار و عقاید تلقی نمی شد. غلط
- ۱۰۲- در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا برخی از بزرگان کلیسا عقل را امری الهی می دانستند. غلط
- ۱۰۳- در دوره اول حاکمیت کلیسا (حدود قرن سوم تا نهم) بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تقویت ایمان می دانستند. غلط
- ۱۰۴- در دوره اول حاکمیت کلیسا، می گفتند که ایمان قوی از آن کسی است که در برابر چون و چراهای عقل بایستد و در ایمان خود استوار بماند. صحیح

- ۱۰۵- در دوره دوم حاکمیت کلیسا، فیلسوفان و حکمای مسیحی به عقل و تبیین عقلانی و مسائل دینی روی آوردند. صحیح
- ۱۰۶- در دوره دوم حاکمیت کلیسا، فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تاثیر مطالعه کتاب های ابن سینا و ابن رشد و سایر فیلسوفان مسلمان که به زبان های اروپایی ترجمه شده، قرار گرفتند. صحیح
- ۱۰۷- در دوره رنسانس دین جای عقل را گرفت و عقل را در گوشه ای از زندگی انسان ها به حاشیه راند. غلط
- ۱۰۸- در ابتدای دوره رنسانس، اختلافی میان فلاسفه درباره کارآمدی عقل بوجود نیامد. غلط
- ۱۰۹- اختلافی که در ابتدای دوره رنسانس میان فلاسفه درباره کارآمدی عقل، تا آنجا پیش رفت که آنها را به دو دسته تجربه گرا و عقل گرا تقسیم کرد. صحیح
- ۱۱۰- فرانسیس بیکن روش عقلی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست. غلط
- ۱۱۱- بیکن از فیلسوفان خواست فقط آنچه از طریق تجربه به دست می آید تکیه کنند. صحیح
- ۱۱۲- دیوید هیوم تجربه را تنها راه رسیدن انسان به دانش و معرفت نمی دانست و کاملاً از تجربه گرایان جدا شد. غلط
- ۱۱۳- دکارت که با ریاضیات به خوبی آشنا بود، به همه توانایی های عقل، مانند بدیهیات عقلی، استدلال های عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. صحیح
- ۱۱۴- دکارت معتقد بود که عقل نمی تواند وجود خدا و نفس مجرد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند. غلط
- ۱۱۵- دکارت به عالم عقل به عنوان یک عالم برتر و متعالی در جهان، عقیده ای نداشت و عقل را صرفاً همان دستگاه تفکر و استدلال به حساب می آورد که می تواند ابزار شناخت انسان قرار بگیرد. صحیح
- ۱۱۶- اوگوست کنت به طور کلی عقل فلسفی و کار عقل در تاسیس فلسفه را کاملاً ذهنی نمی دانست. غلط
- ۱۱۷- از نظر کنت نگاه فیلسوفان به جهان و هستی، ناظر برواقعیت نیست بلکه ساخته ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی آنان بوده است. صحیح
- ۱۱۸- از نظر دکارت، عقل صرفاً آنگاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل می شود، به واقعیت دست می یابد و به «علم» می رسد. صحیح
- ۱۱۹- از نظر کنت فقط از طریق علم تجربی می تواند به شناخت واقعیت نائل شود. صحیح
- ۱۲۰- دیدگاه کنت (شناخت واقعیت فقط از طریق علم تجربی) به تدریج در میان فیلسوفان اروپایی گسترش یافت و توانایی عقل محدود به امور تجربی و حسی گردید. صحیح

سوالات کوتاه پاسخ

- ۱۲۱- به ترتیب دین، عرفان، فلسفه تداعی کننده چیست؟ ایمان، شهود و عشق، عقل و عقلانیت
- ۱۲۲- معمولا از فلاسفه به عنوان مدافعان چه چیزی یاد می کنند؟ عقل
- ۱۲۳- فلاسفه معتقدند که منظور ارسطو از ناطق، وقتی که انسان را «حیوان ناطق» نامید، چیست؟ عاقل
- ۱۲۴- فلاسفه وجه تمایز انسان از حیوان را چه چیز می دانند؟ عقل
- ۱۲۵- الف) تاریخ فلسفه باچه تاریخی پیوندناگسستنی دارد؟ ب) چه تحولاتی با تحولات فلسفه گره خورده است؟ الف) تاریخ عقل ب) تحولات معنا و محدوده عقل
- ۱۲۶- الف) از نظر فیلسوفان، توانمندی عقل در کودک به چه صورت است؟ ب) چگونه به فعلیت می رسد و تقویت می شود؟ الف) بستعداد ب) تمرین و تربیت
- ۱۲۷- یکی از عوالمی که با حواس ظاهری نمی توان آن را درک کرد چیست؟ عالم عقل
- ۱۲۸- از نظر فیلسوفان الهی بسیاری از فرشتگان که در کتاب های آسمانی، از جمله قرآن کریم، از آنها یاد شده است چه نوع موجوداتی هستند؟ موجودات عقلانی
- ۱۲۹- موجودات عقلانی چگونه موجوداتی هستند؟ موجودات مجرد از ماده و جسم اند
- ۱۳۰- از نظر فیلسوفان الهی علم عقول (فرشتگان) چگونه است؟ حقایق را شهود می کنند و به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند
- ۱۳۱- از نظر فیلسوفان الهی روح انسان چگونه می تواند به مرتبه ای از وجود برسد که کاملاً از ماده و جسم مجرد شود و در عین حال از قوه استدلال برخوردار باشد؟ با تهذیب نفس

- ۱۳۲- در میان فیلسوفان یونان باستان ، کدامیک از حقیقتی به نام لوگوس سخن گفته ، ولوگوس به چه معناست؟ هراکلیتوس- هم به معنای عقل وهم به معنای نطق
- ۱۳۳- مقصود هراکلیتوس از لوگوس چیست؟ مقصود همان «عقل» و «نطق» است.
- ۱۳۴- هراکلیتوس به کدام معنای لوگوس توجه داشته ، و کلمه وسخن نزد وی ظهور و پرتو چیست؟ به هردو معنا(عقل و نطق) ظهور عقل محسوب می شوند.
- ۱۳۵- عقل نزد هراکلیتوس ، چگونه حقیقتی است؟ همان حقیقتی است که هم جهان واشیاء ظهور او هستند، هم کلمات وسخن.
- ۱۳۶- کدام فیلسوف یونانی به عقل به عنوان قوه استدلال انسان، توجه ویژه ای داشت؟ ارسطو
- ۱۳۷- از نظر ارسطو قوه عقل انسان براساس کاری که انجام می دهد به چند دسته تقسیم می شود؟ دو دسته عقل نظری و عملی
- ۱۳۸- از نظر ارسطو قوه عقل بر چه اساسی به عقل نظری و عملی تقسیم می شود؟ براساس کاری که انجام می دهد.
- ۱۳۹- علم نزد ارسطو دو قسم است؟ آن دو کدامند؟ علم نظری و علم عملی
- ۱۴۰- کدام فیلسوف در بخش منطق ضمن تدوین انواع استدلال ها ، استدلال تجربی را از عقلی محض جدا کرد؟ ارسطو
- ۱۴۱- ارسطو انواع استدلال را در کدام بخش از آثار خود تدوین کرده است؟ در بخش منطق
- ۱۴۲- مقصود ارسطو از نطق در تعریف انسان، حیوانی است ناطق، چه بود؟ مقصود از نطق همان تفکر و تعقل بود.
- ۱۴۳- کدام فیلسوف یونانی عقل را ذاتی انسان می دانست؟ ارسطو
- ۱۴۴- کدام فیلسوف یونان باستان، تصویر روشن تری از عقل عرضه کرد؟ و چگونه؟ ارسطو- انسان را ناطق (متفکر) تعریف کرد و عقل را ذاتی انسان دانست.
- ۱۴۵- تحولات و تطوراتی را که عقل در دوره جدید اروپا ، از سر گذرانده عمدتاً مربوط به کدام حیطة و قلمرو عقل است؟ مربوط به حدود توانایی های عقل است.
- ۱۴۶- در ابتدای رنسانس عقل چگونه جایگاهی داشت؟ جایگاه ممتازی پیدا کرد و یگانه معیار و مرجع درستی و نادرستی افکار و عقاید تلقی شد.
- ۱۴۷- در چه دوره ای از حاکمیت مسیحیت در اروپا عقل را عامل تضعیف ایمان می دانستند؟ دوره اول
- ۱۴۸- در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا بزرگان کلیسا چه چیزی را عامل تضعیف ایمان می دانستند؟ دخالت و چون و چرا کردن عقل را اعمال تضعیف ایمان می دانستند.
- ۱۴۹- در دوره اول حاکمیت مسیحیت چه کسانی عقل را امری شیطانی می پنداشتند، و در برابر استدلال های عقلی می ایستادند؟ برخی بزرگان کلیسا
- ۱۵۰- از نظر برخی بزرگان کلیسا (در دوره اول حاکمیت کلیسا)، ایمان قوی را از آن چه کسی می دانستند؟ کسی که در برابر شبهه های عقل بایستد و در ایمان خود استوار بماند.
- ۱۵۱- در کدام دوره حاکمیت مسیحیت، بزرگان کلیسا عقل را امری شیطانی می دانستند؟ دوره اول
- ۱۵۲- در دوره دوم حاکمیت کلیسا، فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب های کدام فلاسفه مسلمان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند؟ ابن سینا و ابن رشد
- ۱۵۳- در دوره دوم حاکمیت کلیسا، مطالعه کتب ابن سینا و ابن رشد، چه تأثیری بر فیلسوفان و حکمای مسیحی گذاشت؟ به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.
- ۱۵۴- در کدام دوره ، دین در گوشه ای از زندگی انسان ها به حاشیه رانده شد و چه چیزی جای آن را گرفت؟ دوره رنسانس- عقل
- ۱۵۵- اختلاف میان فیلسوفان در ابتدای توجه به عقل در اروپا، فیلسوفان اروپا به دو دسته تقسیم کرد؟ آن دو کدامند؟ به دودسته عقل گر و تجربه گر تقسیم شدند.
- ۱۵۶- کدام فیلسوف اروپایی روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست؟ فرانسیس بیکن
- ۱۵۷- خواسته فرانسیس بیکن که روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست، از فیلسوفان چه بود؟ از بت هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته اند، دست بردارند و فقط به آنچه از طریق تجربه به دست می آید تکیه کنند.
- ۱۵۸- دیوید هیوم تنها راه رسیدن انسان به دانش و معرفت را چه چیزی می دانست؟ و از کدام دسته از فیلسوفان جدا شد؟ راه تجربه - عقل گرایان

- ۱۵۹- کدام فیلسوف ضمن آشنایی ریاضیات به همه توانایی های عقل و تجربه توجه داشت؟ دکارت
- ۱۶۰- برای توانایی های عقل دومورد رامثال بزیند؟ داشتن بدیهیات عقلی- استدلال های عقلی محض
- ۱۶۱- به اعتقاد دکارت ،عقل با استدلال چه چیزهایی را می تواند اثبات کند؟ وجود خدا ونفس مجرد انسان واختیار او
- ۱۶۲- از نظر اوگوست کنت ، عقل چه هنگام وارد عمل می شود، به واقعیت دست می یابد وبه علم می رسد؟ صرفا آنگاه که باروش تجربی وحسی وارد عمل می شود.
- ۱۶۳- از نظر کنت عقل فقط از چه طریق می تواند به شناخت واقعیت نائل شود؟ فقط از طریق علم تجربی
- ۱۶۴- گسترش دیدگاه کنت درباره عقل درمیان فیلسوفان اروپایی چه تاثیری داشت؟ توانایی عقل محدود به امور تجربی وحسی گردیداثبات اموری مانند ماوراء الطبیعه وحقیقت روحی ومعنوی انسان وجهان ناممکن شمرده شد.

سوالات تشریحی

- ۱۶۵- عقل را به عنوان دستگاه تفکرواستدلال ،از دیدگاه فیلسوفان تعریف کرده وکارکرد آن را بنویسید؟ عقل دراین کاربرد کههمان کاربرد رایج بین مردم هست ،یکی ابزارهای شناخت انسان می باشد. انسان به کمک این ابزار استدلال می کنیم و به دانش ها وحقایق دست می یابد.
- کارکرد عقل:۱)استدلال می کند۲)حقایق (هست ها ونیست ها) را می شناسد. ۳) خوب وبد راتشخیص می دهد ۴) بایدها ونبایدها را مشخص می کند.۵-می تواند بدند کدام دین ومکتب سعادت بخش וכدام دین ومکتب گمراه کننده می باشد.
- ۱۶۶- ازنظر فیلسوفان عقل درکودک به چه صورت است وچگونه به فعلیت می رسد وكودک توانایی استدلال وتفکر رابدست می آورد؟ ازنظر فیلسوفان ، این توانمندی عقل درکودک به صورت استعداد است؛ باتربیت وتمرین به شکوفایی وفعلیت می رسد .
- ۱۶۷- چرا توانمندی عقل درافراد مختلف ، متفاوت است؟ وچونه می توان به درجات خوبی ازعقلانیت دست یافت؟ازنظر فیلسوفان ، این ابزار که یک توانمندی فوق العاده است ، درابتدای کودکی به صورت یک استعداد وجود دارد که باید با تربیت وتمرین به شکوفایی وفعلیت برسد وكودک توانایی استدلال وتفکر را به دست آورد. لذا اگر « تربیت عقلانی» به خوبی صورت نگیرد، عقل به توانایی های لازم نمی رسد ونمی تواند به خوبی حق را از باطل ودرست را از نادرست تشخیص دهد. برخی از انسان ها قدرت استدلال قوی تری دارند وبرخی، قدرت استدلال آنها ضعیف تراست. اما همه می توانند باتربیت وتمرین به درجات خوبی ازعقلانیت دست یابند.
- ۱۶۸- یکی از کاربردهای عقل درفلسفه برای کدام دسته موجودات است؟ برای موجوداتی است که از ماده وجسم مجردند ودرقید مکان وزمان نیستند . این موجودات درافعال خود به ابزار مادی هم نیاز ندارند.
- ۱۶۹- از نظر فیلسوفان الهی علم عقول (فرشتگان) چگونه است ؟ توضیح دهید؟ آنان معتقدندکه علم این قبیل موجودات ، از طریق استدلال وکنارهم گذاشتن مفاهیم نیست بلکه عقول(فرشتگان) حقایق اشیاء را « شهود» می کنند وبه مفاهیم واستدلال مفهومی نیازی ندارند.
- ۱۷۰- به اعتقاد فیلسوفان الهی بسیاری ازفرشتگان که درکتاب های آسمانی ، ازجمله قرآن کریم ، ازآنها یاد شده است کدام نوع موجودات هستند؟ موجودات عقلانی ، یعنی موجودات مجرد از ماده وجسم اند که فیلسوفان با دلیل وبرهان وجودآنها را اثبات می کنند.
- ۱۷۱- ازنظر فیلسوفان الهی روح هرانسانی چگونه می تواند همچون عقول ، بسیاری ازحقایق راشهود کند؟ فیلسوفان الهی معتقدند که روح هر انسانی استعداد رسیدن به چنین مرتبه ای از وجود را دارد؛ او می تواند درمرتبه عقل قرار بگیردوحقایق را از طریق شهود به دست آورد. او می تواند با تهذیب نفس به مرتبه ای برسد که کاملا از ماده وجسم مجرد باشد ودرعین استفاده از قوه استدلال، همچون فرشتگان ، بسیاری از حقایق را نیز شهود نماید
- ۱۷۲- فیلسوفان معتقدند که « روح انسانی نیز استعداد رسیدن به چنین مرتبه ای ازوجودرادارد» یعنی چه ؟ یعنی می تواند باتهذیب نفس به مرتبه ای برسد که کاملا از ماده وجسم مجرد باشد ودرعین استفاده از قوه استدلال، همچون فرشتگان ، بسیاری از حقایق را نیز شهود نماید
- ۱۷۳- چگونه کلمه وسخن نزد هراکلیتوس ظهوروپرتو عقل اند هستندتوضیح دهید؟ کلمه وسخن نزد او ظهور وپرتو عقل محسوب می شوند؛ یعنی عقل نزد این فیلسوف ، همان حقیقتی است که هم جهان واشیاء ظهور اوهستندهم کلمات وسخن . بنابراین ازنظر هراکلیتوس اشیاء عالم ، همان کلمات عقل وبیان علم وحکمت اویند.
- ۱۷۴- عقل نزد هراکلیتوس ، چگونه حقیقتی است ؟ عقل نزد این فیلسوف ، همان حقیقتی است که هم جهان واشیاء ظهور اوهستندهم کلمات وسخن . بنابراین ازنظر هراکلیتوس اشیاء عالم ، همان کلمات عقل وبیان علم وحکمت اویند.

۱۷۵- دیدگاه ارسطو را درباره عقل بنویسید؟ (ارسطو چگونه توانست تصویر روشن تری از عقل عرضه کند؟)

ارسطو به عقل به عنوان قوه استدلال انسان ، توجه ویژه ای داشت و توضیح می داد که قوه عقل براساس کاری که انجام می دهد به عقل نظری و عقل عملی تقسیم می شود . ارسطو عقل را ذاتی انسان می دانست بدین ترتیب او تصویر روشن تری از عقل عرضه کرد.

۱۷۶- ارسطو انواع استدلال ها را در کدام بخش از آثار خود تدوین کرد و کدام نوع از استدلال ها را از هم جدا کرد؟ در بخش منطق - استدلال تجربی را از استدلال عقلی محض جدا کرد و کاربرد هر کدام را روشن ساخت.

۱۷۷- در ابتدای رنسانس عقل چگونه جایگاهی پیدا کرد؟ در ابتدای رنسانس عقل جایگاه ممتازی پیدا کرد و یگانه مرجع درستی و نادرستی افکار و عقاید تلقی شد.

۱۷۸- در دوره اول حاکمیت کلیسا ، در مورد عقل چه دیدگاهی حاکم بود؟

۱۷۹- (۱) عقل را عامل تضعیف ایمان می دانستند. (۲) عقل را امری شیطانی می شمردند. (۳) در برابر استدلال های عقلی ایستادگی می کردند. (۴) ایمان قوی را ایستادگی در مقابل شیوه عقل می دانستند.

۱۸۰- جایگاه عقل در ابتدای رنسانس و در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا با هم مقایسه کنید؟ در ابتدای رنسانس عقل جایگاه ممتازی پیدا کرد و یگانه معیار و مرجع درستی و نادرستی افکار و عقاید تلقی شد، در حالی که قبل از آن، به خصوص در دوره اول حاکمیت مسیحیت در اروپا بزرگان کلیسا دخالت و چون و چرا کردن عقل را عامل تضعیف ایمان میب دانستند. حتی بزرگان کلیسا عقل را امری شیطانی می پنداشتند و در برابر استدلال های عقلی می ایستادند.

۱۸۱- فیلسوفان در دوره دوم حاکمیت کلیسا در اروپا چه دیدگاهی درباره عقل داشتند؟ (در دوره دوم حاکمیت کلیسا، اندیشه های فیلسوفان مسیحی تحت تأثیر اندیشه های کدام فیلسوفان قرار گرفت و چه نتایجی به همراه داشت؟)

(۱) با مطالعه آثار ابن رشد و ابن سینا تغییر دیدگاه دادند

(۲) مسائل دینی را با عقل تبیین کردند.

(۳) حاکمیت عقل در مقابل دین (رویارویی دین و عقل)

۱۸۲- در دوره دوم حاکمیت کلیسا، فیلسوفان و حکمای مسیحی به چه چیزی روی آوردند و چه عاملی منجر به حاکمیت دین شد؟ به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آورند اما از آنجا که این توجه با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، منجر به حاکمیت عقل در مقابل دین شد.

۱۸۳- روی آوردن فیلسوفان و حکمای مسیحی به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی چه نتیجه ای را به دنبال داشت؟ منجر به حاکمیت عقل در مقابل دین شد؛ به تدریج، در دوره رنسانس عقل جای دین را گرفت و دین را در گوشه ای از زندگی انسان ها به حاشیه راند.

۱۸۴- ویژگی اصلی دو حاکمیت کلیسا در مورد تقابل عقل و دین چه بود؟ در این دوره فیلسوفان مسیحی به تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند اما از آنجا که این توجه با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت منجر به حاکمیت عقل در مقابل دین شد و به تدریج، در دوره رنسانس عقل جای دین را گرفت و دین را در گوشه ای از زندگی انسان ها به حاشیه راند.

۱۸۵- فیلسوفان و حکمای مسیحی به چه دلیل به عقل و تبیین عقلانی دینی روی آوردند و چرا این مسأله منجر به حاکمیت عقل در مقابل دین شد؟ فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب های ابن رشد و ابن سینا و سایر فیلسوفان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند اما از آنجا که این توجه با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، منجر به حاکمیت عقل در مقابل دین شد.

۱۸۶- عقل در اروپا ، رنسانس و پس از آن، چه جایگاهی داشت؟ (۱) عقل جایگزین دین شد (۲) دو گروه شدن فلاسفه به عقل گرا و تجربه گرا (۳) دین به حاشیه رانده شد.

۱۸۷- فرانسیس بیکن کدام روش را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست و از فیلسوفان در این زمینه چه درخواستی کرد؟ روش تجربی را بهترین روش برای پیشرفت زندگی بشر می دانست. از فیلسوفان خواست که از بت هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته اند، دست بردارند و فقط به آنچه از طریق تجربه به دست می آید تکیه کنند.

۱۸۸- دیدگاه فرانسیس بیکن را در مورد عقل بنویسید؟ (الف) فقط به تجربه تکیه کنید (ب) استدلال عقلی بدون تجربه فایده ندارد. (ج) عقل صرفاً قوه استدلال مبتنی بر حس و تجربه است.

۱۸۹- دیدگاه دکارت را درباره عقل بنویسید؟ به همه توانای های عقل ، مانند داشتن بدیهیات عقلی محض و نیز تجربه توجه داشت. او معتقد بود که عقل می تواند وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او را، با استدلال اثبات کند. البته او دیگر به عقل به عنوان یک حقیقت برتر و متعالی در جهان و در انسان ، آن گونه که برخی فیلسوفان یونان و فلاسفه مسلمان اعتقاد داشتند، عقیده ای نداشت و عقل را صرفاً یک دستگاه منطقی استدلال می دانست.

(خلاصه دیدگاه) ۱) همه توانایی های عقل معتبراند. ۲) حوزه عقل: بدیهیات ، استدلال عقلی محض و تجربه ۳) می توان با عقل ، نفس مجرد ، اختیار و خدا را ثابت کرد. ۴) عقل حقیقت برتر و متعالی در جهان و انسان نیست. ۵) عقل صرفاً یک دستگاه منطقی استدلال است. ۱۹۰- اوگوست کنت چه دیدگاهی درباره عقل فلسفی داشت؟ به طور کلی عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه را کاملاً ذهنی خواند. ۱۹۱- از نظر اوگوست کنت نگاه فیلسوفان به جهان وهستی چگونه است؟ از نظر او نگاه فیلسوفان به جهان وهستی، ناظر برواقعیت نبوده بلکه برساخته ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی آنان بوده است.

۱۹۲- از نظر کنت عقل چگونه به واقعیت دست می یابد و به علم می رسد و می تواند به شناخت واقعیت نائل شود؟ از نظر او ، عقل صرفاً آنگاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل می شود، به واقعیت دست می یابد و به علم می رسد بنابراین، از نظر کنت فقط عقل از طریق علم تجربی می تواند به شناخت واقعیت نائل شود.

۱۹۳- از دیدگاه کنت چرا فقط عقل از طریق تجربی می تواند به شناخت واقعیت نائل شود؟ از نظر او ، عقل صرفاً آنگاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل می شود، به واقعیت دست می یابد و به علم می رسد بنابراین، از نظر کنت فقط عقل از طریق علم تجربی می تواند به شناخت واقعیت نائل شود.

۱۹۴- دیدگاه اوگوست کنت را بصورت خلاصه بنویسید؟

۱) دستگاه فلسفی ، ناظر برواقعیت ها نیست.

۲) دستگاه فلسفی حاصل ذهن و تأملات ذهنی است.

۳) عقل زمانی به واقعیت می رسد که با روش تجربی و حسی عمل کند.

۴) حوزه عقل، علوم تجربی است.